

Årsbokslut 2023

Bygg- och miljönämnden

ALINGSÅS
KOMMUN

Innehåll

Verksamhet	3
Måluppföljning	3
Uppföljning av hållbarhetsprinciper	9
Uppdrag	10
Internkontroll	10
Uppföljning av privata utförare	10
Ekonomi	11
Drift	11
Prognossäkerhet	13
Investeringar	14
Personaluppföljning	15
Personalstatistik	15
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	16
Arbetsmiljö	16
Arbetsskador och tillbud	17

Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll

Bilaga 2 – Uppföljning av privata utförare

Verksamhet

Bygg- och miljönämnden kan trots årets förutsättningar med ett lägre inflöde av bygglovsansökningar, en förvaltningsorganisation delvis under uppbyggnad och utmaningar inom miljöverksamheten med sjukfrånvaro och vakanser i ledningen, redovisa ett bra bokslut för 2023. Åtta av nio mål är uppfyllda och inom bygglovsverksamheten har stora framsteg gjorts när det gäller företagsklimat och handläggningstid. En handlingsplan för att utveckla samsyn och samverkan i bygglovsverksamheten har genomförts. Effekter av dessa aktiviteter är tydliga i nöjd kund index (NKI) för bygglovsverksamheten.

Bygg- och miljönämndens ekonomiska resultat i bokslutet är -141 tkr, vilket är väsentligt bättre än senaste prognos. Detta är ett resultat av nämndens antagna handlingsplan för att klara budget, samt att några större bygglov kunde slutföras redan under 2023.

En prioriterad fråga för nämnden har varit att genomföra aktiviteter för att bidra till att stärka kommunens företagsklimat. Detta har nämnden gjort genom att förbättra tillgängligheten med ökade öppettider i förvaltningens frontdeskfunktion, utökade telefontider och fler tider för individuell rådgivning innan ansökan skickas in. Det nya konceptet med samhällsbyggnadsfrukostar har startats upp, där nämndens verksamheter presenteras och kan diskuteras, samtidigt som relationer mellan kommunen och näringslivet etableras och utvecklas.

Måluppföljning

Nedan följer uppföljning av bygg- och miljönämndens mål. En bedömning görs av måluppfyllelsen enligt nedanstående signalfärger:

Ej uppfyllt
 Helt uppfyllt

1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Nämndens mål 1	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Verksamhetsutövarna upplever att förvaltningens arbete bidrar till ett gott företagsklimat.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: För bygglovsverksamheten visar resultatet en stor förbättring. Under första halvåret 2023 har servicen utökats med bland annat längre telefontider och fler tider för individuell rådgivning innan ansökan skickas in, vilket tros ha påverkat resultatet. Inom områdena miljö, livsmedel och serveringstillstånd har målvärdet inte uppnåtts, men ligger fortfarande på en hög nivå. Under 2023 har miljö, livsmedel och hälsa jobbat med att få ut Insiktsmätningen till fler än tidigare, så urvalet har ökat sedan 2022. Nedgången mellan 2022 och 2023 skulle kunna bero på sättet verksamheten tidigare varit organiserad på, detta har dock ändrats under senare delen av 2023.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Sammanvägt index för Livsmedelskontroll, Miljö- och hälsoskydd och Serveringstillstånd, Totalt NKI	80	Prel. 72	77	77
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI (alla)	55	Prel. 62	48	49

Nämndens mål 2	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Handläggningstiden för bygglovsbeslut ska minska.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: Målvärdet har uppnåtts. Utökad rådgivning och vägledning till sökande före ansökan inkommer samt utökade och förbättrade checklistor och exempelritningar på kommunens webbsida har gjort det lättare för sökande att inkomma med bättre och fler kompletta handlingar.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Handläggningstid (median) från inkommen ansökan till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	80	73	83	92

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Nämndens mål 3	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Tillsynen är tillräcklig för att väsentligt bidra till att uppfylla miljö kvalitetsnormerna inom vattenförvaltningsförordningen, Sveriges miljömål och Agenda 2030.	Mål 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 14 och 15	

Kommentar: Måltalet har tidigare år utgått från beslutad tillsynsplan, men är i 2023 års budget var nyckeltalet formulerat att mäta genomförd tillsyn i relation till beslutad behovsutredning (BU). Tillsynsbehovet i BU är väsentligen högre än det som framgår i tillsynsplanen och för 2023 uppgick det till 14 000 timmar. Tillgängligt i budget för 2023 fanns 8462 timmar för tillsyn.

Under 2023 har enheterna sammantaget uppnått en andel på 85% av den tillsyn som beslutats i tillsynsplanen, vilket till stor del beror på att den planerade verksamheten inom miljö- och hälsoskydd har ökat under hösten. Det kan dock noteras att andelarna utförd tillsyn varierar inom de olika myndighetsområdena. Inom vissa områden har mer tid lagts ner än vad som var planerat, exempelvis inom strandskydd och livsmedel. B- och C-tillsynen inom miljöskydd kom igång ordentligt under hösten och arbetet ökade markant under årets sista månader. Andelen är lägre i exempelvis avloppstillsynen på grund av bland annat sjukfrånvaro och vakans, men det är ändå positivt att tillsynen inom myndighetsområdena sammantaget uppnår en hög genomförandegrad.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Andel genomförd tillsyn 2023 i förhållande till beslutad behovsutredning för 2023	80%	52%	-	-
Andel genomförd tillsyn 2023 i förhållande till beslutad tillsynsplan för 2023	80%	85%	70%	85%

Nämndens mål 4	Koppling Agenda 2030	Bedömning
De enskilda avloppen i Alingsås kommun bidrar i låg utsträckning till övergödningen av sjöar och vattendrag genom att uppfylla de lagstadgade kraven för utsläpp.	Mål 6 Rent vatten och sanitet	●

Kommentar: I kommunen finns ca 4300 enskilda avlopp. Av dessa har ca 3800 fått tillsyn och av de 500 som är kvar att tillsyna bedöms erfarenhetsmässigt ca 250 behöva åtgärdas. Det finns även ca 350 avloppsanläggningar med konstaterade brister. Med nuvarande tillsynstakt beräknas alla enskilda avlopp vara kontrollerade i slutet av 2026. Åtgärder för att rätta till eller byta ut avlopps- anläggningar som inte uppfyller kraven väntas pågå under ytterligare några år.

Utfallet för 2023 är en tydlig ökning jämfört med 2022 och trots att det fortfarande är några procentenheter kvar till målvärdet på 89% bedöms målet vara uppfyllt.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Andel anläggningar som uppfyller lagstadgade krav	89%	87%	84%	-

Nämndens mål 5	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Alla Alingsås förorenade områden i riskklass 1 och 2 enligt MIFO (Metodik för Inventering av Förorenade Områden i Naturvårdsverkets vägledning) ska vara identifierade senast sista december 2023.	Mål 3 Hälsa och välbefinnande Mål 6 Rent vatten och sanitet Mål 11 Hållbara städer och samhällen	●

Kommentar: I Alingsås kommun finns idag ca 185 identifierade förorenade områden. Hittills har 44 områden riskklassats, varav 17 har fått riskklass 1 eller 2. Under 2023 har 27 stycken inventeringsärenden startats enligt Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden, MIFO 1 och 2, och dessa ärenden är fortfarande under utredning. Riskklassningen behöver prioriteras för att kunna uppnå det nationella målet att alla förorenade områden ska vara åtgärdade senast 2050. Arbetet är viktigt för att Alingsås kommun ska kunna växa. Arbetet behöver genomföras med god framförhållning för att inte hindra eller fördröja byggnationer. En tydlig ökning har skett mellan 2022 och 2023, vilket gör att målet anses uppfyllt även med en viss marginal till målvärdet på 40%.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Andel identifierade förorenade områden som inte tidigare är riskklassade	40%	39%	24%	-

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål 6	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Kommunens invånare och verksamhetsutövare får god service och ett gott bemötande när de har kontakt med personal på bygg- och miljönämnden.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: Inom bygglovsverksamheten visar resultaten för 2023 att målvärdet har nåtts inom två områden och att det är på god väg inom ytterligare ett område, bara bemötande har en bit kvar. Utökade telefontider för bygglovsrådgivning är en insats som genomförts under året. Inom miljö- och hälsoskydd ligger resultatet för kontakter via e-post bättre än via telefon. Detta kan bero på att handläggarnas tillgänglighet via telefon är begränsad med anledning av att stor del av tiden är avsatt för tillsynsbesök. Policyn att svara på frågor via e-post inom 24 timmar fungerar bra. Inom miljö- och hälsoskydd är det ofta svårare att svara på alla frågor direkt via telefon för att information måste tas fram. Det kan då upplevas som mindre enkelt att få svar. Av åtta nyckeltal är två uppfyllda.

Nyckeltal (index 0 – 100)	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Nöjd med bemötandet via telefon, miljö och hälsoskydd	80	67	-	-
Enkelt att få hjälp med sin fråga via telefon, miljö- och hälsoskydd	72	52	-	-
Tydligt svar via e-post, miljö- och hälsoskydd	82	80	-	-
Enkelt att få hjälp via e-post, miljö- och hälsoskydd	82	77	-	-
Nöjd med bemötandet via telefon, bygglov	80	73	-	-
Enkelt att få hjälp med sin fråga via telefon, bygglov	72	69	-	-
Tydligt svar via e-post, bygglov	82	87	-	-
Enkelt att få hjälp via e-post, bygglov	82	82	-	-

Nämndens mål 7	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Verksamhetsutövarna upplever att informationen på kommunens hemsida om miljö-, hälsoskydds-, livsmedels- och alkoholtillsyn samt bygglov är bra.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: Inom bygglov har en stor förbättring skett sedan 2022 och målet har uppnåtts. Flera insatser har genomförts för att förtydliga och förbättra informationen och hjälpen på webben inför ansökan. Inom miljö- och hälsoskydd pekar resultatet på en ökning i nöjdheten jämfört med 2022, men målvärdet på 75 uppnås inte. Webbinformationen inom miljö- och hälsoskydd berör många olika områden och en grupp har arbetet med att förbättra urvalet av sökord som gör det lättare och snabbare att hitta till rätt information.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Sammanvägt index för Livsmedelskontroll, Miljö- och hälsa samt Serveringstillstånd, på frågan "Hur nöjd var du med informationen på vår webbplats?"	75	Prel. 70	69	72
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Sammanvägt index för bygglov, på frågan "Hur nöjd var du med informationen på vår webbplats?"	62	Prel. 67	47	-

Nämndens mål 8	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Verksamhetsutövarna upplever att det är enkelt att ansöka om tillstånd och anmäla verksamheter genom digitala tjänster.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: Inom bygglovsverksamheten visar resultatet på en stor förbättring och är tydligt över målvärdet. Ökningen tros bero på satsningen på helintegrerade digitala tjänster som underlättar väsentligt vid ansökan av bygglov. Tjänsten har blivit uppskattad av medborgarna. Inom miljö- och hälsoskydd har nöjdheten gått ner sedan 2022, men ligger fortfarande över 70. En anledning till nedgången sedan 2022 kan vara att myndighetsområdet kräver firmatecknare vid digitala ansökningar/e-tjänster, vilket kan upplevas som mindre flexibelt.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Sammanvägt index för Livsmedelskontroll, Miljö- och hälsa samt Serveringstillstånd, på frågan "Hur nöjd var du med möjligheten att använda digitala tjänster för ditt ärende?"	82	Prel. 73	79	74
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Sammanvägt index för bygglov, på frågan "Hur nöjd var du med möjligheten att använda digitala tjänster för ditt ärende?"	62	Prel. 73	52	-

5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Nämndens mål 9	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Bevara en hög standard på skötsel av byggnader i Alingsås kommun.	Mål 11, Hållbara städer och samhällen	●

Kommentar: Effekterna av utökad personal inom tillsynshandläggning från augusti och framåt har haft önskad effekt och samtliga tre måltal uppnås på helåret. Tillsynen är ett myndighetsområde som bygglovsenheten kunnat ha större fokus på än tidigare, med anledning av det minskade antalet bygglovsansökningar.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut	85	118	98	-
Totalt nedlagd tillsynstid per år enligt plan- och bygglagen för tillsynshandläggare	1040	1667	978	-
Totalt nedlagd tillsynstid per år enligt plan- och bygglagen för bebyggelseantikvarie	100	100,5	93	-

Uppföljning av hållbarhetsprinciper

I policyn för hållbar utveckling (KF 2019-09-25, § 175) presenteras fyra principer för ett hållbart Alingsås. Dessa principer kan sammanfattas som 1) att aktivt välja hållbart, 2) helhetsplanering, 3) samverkan och 4) lärandeperspektiv. Dessa principer ska genomsyra kommunens samtliga processer.

Bygg- och miljönämnden bidrar till stora delar till ett hållbart Alingsås genom att utföra sitt kärnuppdrag. Genom rådgivning, tillsyn och prövning blir det lättare för invånare och verksamheter att göra rätt och arbetet leder till att människors hälsa och miljön skyddas, samt en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden.

Miljöbalkens bestämmelser syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Då miljöbalken är den lagstiftning som i högst grad styr miljöskyddsverksamheten, har dessa myndighetsområden ett ständigt fokus på att:

- människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
- värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
- den biologiska mångfalden bevaras,
- mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas,
- återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Bygglövsverksamheten, vilken framförallt styrs av plan- och bygglagen (PBL), genomsyras på samma sätt av PBL:s bestämmelser. Dessa syftar till att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Samverkan är ett viktigt verktyg för att uppnå kommunens mål. Inom både bygg- och miljöverksamheterna deltar medarbetarna i flera delar av samhällsbyggnadsprocessen, där kompetenser från flera förvaltningar behövs. Miljö- och hälsoskydd bidrar med kompetens i arbetet med olika planer och program, såsom översiktsplaner, detaljplaner och planprogram. Detta för att underlätta processen och förebygga framtida problem som kan uppstå med exempelvis buller vid bostäder, miljö- och hälsofarliga föroreningar i mark och bristfälligt rening av dagvatten som kan skada våra vattendrag och sjöar och inte minst våra vattentäkter. Under 2023 har kommunens arbete med ny VA-plan fortsatt, och där har personal inom områdena avlopp och livsmedel deltagit.

Inom nämndens samtliga myndighetsområden sker extern samverkan genom olika nätverk bestående av kommunala handläggare och chefer, både i närområdet och nationellt. Utbytet av erfarenheter och idéer är en viktig del av lärandeprocessen för att fortsätta bygga en serviceinriktad och effektiv verksamhet där både personal och de som kommer i kontakt med verksamheten trivs och känner sig väl och kompetent bemötta.

Uppdrag

Bygg- och miljönämnden har inga särskilda uppdrag under 2023.

Internkontroll

I bilaga 1 finns årets uppföljning av internkontrollplanen. Bedömningarna görs enligt följande:

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning ●
- Kontrollen är genomförd med anmärkning 🚫

Två av de åtta internkontrollpunkterna har fått anmärkning, vilket beskrivs närmare i bilagan.

Uppföljning av privata utförare

I bilaga 2 finns årets uppföljning av privata utförare. De privata utförare som omfattas av uppföljningen är de som utför uppgifter som riktar sig till och rör medborgarna. Uppgifterna ska utgöra en löpande verksamhet inom nämndens verksamhetsområde, alternativt att tjänsterna utnyttjas återkommande med regelbundenhet. Avtal där kommuner avropar tjänster för enskilda tillfällen omfattas inte.

Ekonomi

Inledande sammanfattning

Inför 2023 inrättades den nya bygg- och miljönämnden där bygglovsverksamheten samt verksamheten som sorterades under den tidigare miljöskyddsnämnden ingår.

Bygg- och miljöskyddsnämnden redovisar för 2023 ett minusresultat på **141 tkr**. Nämnden prognosticerade i den fördjupade månadsuppföljningen (april) ett nollresultat och ett minusresultat på 3 000 tkr i delårsbokslutet. Under hösten togs en handlingsplan fram för att få budgeten i balans. Lägre personalkostnader inklusive kurskostnader och några stora bygglov som hann bli klara och fakturerade under hösten gör nu att nämnden redovisar ett litet minusresultat. Kostnaden för gemensamma resurser visade sig bli lägre än förväntat vilket också bidrar till resultatet.

Bygg och miljöskyddsnämnden har inte haft några investeringsutgifter under året.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022*	Diff. bokslut 2023/2022
Verksamhetens intäkter	22 672	19 005	-3 667	18 366	639
Personalkostnader	-28 235	-26 346	1 889	-24 639	-1 707
Lokalhyror	0	-2	-2	-9	7
Köp av tjänster	-7 592	-7 002	590	-5 731	-1 271
Övriga kostnader	-1 279	-230	1 049	-721	491
Verksamhetens kostnader	-37 106	-33 580	3 526	-31 100	-2 480
Verksamhetens nettokostnader	-14 434	-14 575	-141	-12 734	-1 841
Kommunbidrag	14 434	14 434	0	14 009	425
Finansnetto	0		0	-7	7
Årets resultat	0	-141	-141	1 268	-1 409

*Siffrorna i kolumnen "Bokslut 2022" har justerats för att visa resultat för tidigare miljöskyddsnämnden tillsammans med bygglovsverksamheten.

Utfall för perioden

Intäkterna blev **3 667 tkr** lägre än budgeterat.

Intäkterna inom bygglovsverksamheten avviker -2 520 tkr mot budget. Det har inkommit betydligt färre ansökningar än tidigare år. Verksamheten är huvudsakligen taxefinansierad och intäktsnivån följer konjunkturen i samhället som helhet.

Intäkterna inom avloppsverksamheten avviker med -1 035 tkr mot budget och har flera orsaker. Färre tillståndsansökningar än väntat har inkommit som en följd av minskad tillsyn. En annan anledning är att inspektörer som arbetar inom området har fördelats om till annan verksamhet för att täcka upp vakant tjänst.

Inom övriga verksamheter är det marginella avvikelser mot budget när det gäller intäkterna.

Personalkostnaderna blev **1 889 tkr** lägre än budget. Det är framförallt inom verksamheterna bygglov och miljöskydd som personalkostnaderna är lägre än budget. Det beror dels på den handlingsplan för en ekonomi i balans som togs fram under hösten och dels på vakanser.

Kostnader för **Köp av tjänst** blev **590 tkr** lägre än budgeterat. Här ingår kostnaden för gemensamma resurser som blev 432 tkr lägre än budget. Med gemensamma resurser avses de kostnader som fördelas på Sveagatan för exempelvis hyra av lokaler. Även personella resurser ingår, såsom administration, ekonomi och nämndsekreterare. Resterande differens utgörs främst av lägre konsultkostnader inom bygglovsverksamheten.

Posten **övriga kostnader** blev **1 049 tkr** lägre än budget. Mer tid i planarbete har redovisats än budgeterat vilket ger en positiv effekt med 638 tkr samtidigt som kostnaden för annonsering inom bygglovsverksamheten blev lägre. Personalrelaterade kostnader såsom kurser och aktiviteter blev 332 tkr lägre än budget. De lägre kostnaderna för kurser och aktiviteter är en effekt av den beslutade handlingsplanen för en ekonomi i balans.

Jämförelse mellan åren

Inför 2023 inrättades den nya bygg- och miljönämnden där bygglovsverksamheten samt verksamheten som sorterades under den tidigare miljöskyddsnämnden ingår. För att kunna göra en jämförelse mellan åren har bygglovsverksamhetens utfall för 2022 lagts till i drifttabellen ovan (kolumn Bokslut 2022).

Utfallet för **intäkterna** 2023 är **639 tkr** högre än 2022. Avvikelsen är fördelad på flera verksamhetsområden:

- Intäkterna inom bygglovsverksamheten är 2 083 tkr lägre 2023. Det har kommit in betydligt färre ärenden under 2023 jämfört med 2022.

- Intäkterna inom verksamhetsområdet enskilda avlopp är 216 tkr högre 2023.
- Intäkterna inom miljöskyddsverksamheten är 228 tkr högre 2023.
- Under 2023 gjordes en intern reglering mellan tekniska nämnden och bygg- och miljönämnden på 2 258 tkr för att täcka gemensamma kostnader som inte reglerades i samband med inrättandet av ny nämnd.

Utfallet för **personalkostnaderna** 2023 är **1 707 tkr** högre än 2022. Inom bygglovsverksamheten har kostnaden ökat men samtidigt har kostnaden för konsulttjänster minskat. Kostnaden för nämndverksamheten har ökat 2023 och påverkas till exempel av antalet möten som genomförs, antalet ledamöter samt nämndens behov av utbildningsinsatser. Personal som var sjukskriven och föräldrarledig under 2022 är nu tillbaka i tjänst vilket ökar kostnaderna 2023. En nyinrättad tjänst finns med som en ökad kostnad 2023 då den bemannades under våren 2022 och fanns därmed inte på plats under hela året. Normal, årlig löneökning bidrar också till att kostnaden ökar 2023.

Utfallet för **köp av tjänst** 2023 är **1 271 tkr** högre än 2022. Största skillnaden är kostnaden för gemensamma resurser för bygglovsverksamheten som inte reglerades i samband med inrättande av ny nämnd (se även avsnitt "Utfall för intäkter" sista punkten). Kostnaden för konsulter inom bygglovsverksamheten är 558 tkr lägre 2023.

Utfallet för **övriga kostnader** 2023 är **491 tkr** lägre än 2022. Största differenserna består av högre intäkter via tidredovisningen, lägre kostnader för annonsering inom bygglovsverksamheten och lägre kostnader för kurser 2023.

Prognossäkerhet

Avstämningstillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	0	-141
Delårsbokslut	-3 000	2 859
Bokslut 2023	-141	

Under året har prognosen för **intäkterna** justerats ner i delårsbokslutet. Det var först efter våruppföljningen som en kraftig nedgång av intäkter inom bygglovsverksamheten visade sig. Sent under året blev det klart med några stora bygglov och dessa kunde då faktureras. Det var osäkert om detta skulle hinnas klart under året och var därför inte med i prognoserna.

Prognosen för **personalkostnaderna** justerades ner redan vid första prognostillfället under våren på grund av vakanta tjänster. I delårsbokslutet höjdes prognosen då beslut

tagits att anställa ytterligare en enhetschef. Rekryteringen flyttades fram i tiden och prognosen sänktes i oktoberuppföljningen för att till slut stämma bra med bokslutet.

Kostnaden för gemensamma resurser, vilken ingår i posten **köp av tjänst**, visade sig bli lägre vid den slutliga avstämningen i samband med årsbokslutet. Orsaken beror till stor del på lägre personalkostnader på stabsavdelningen. Gemensamma kostnader berör alla avdelningar på Sveagatan.

Intäkten via tidredovisning, som ingår i posten **övriga kostnader**, ökade under året och prognosen justerades vid uppföljningstillfällena. Under den här posten finns också reservering av osäkra kundfordringar. Vid årets slut hade gamla räkningar betalats in till ett belopp av 63 tkr. Osäkra fordringar är svåra att prognostisera.

Investeringar

Utfall för perioden

Bygg- och miljönämnden har varken haft någon budget eller utfall för investeringar för 2023.

Jämförelse mellan åren

Bygg- och miljönämnden hade inte heller någon budget eller utfall för investeringar för 2022.

Personaluppföljning

Personalstatistik

Personalstatistik	2022	2023	Differens
Antal anställda			
Tillsvidareanställda	169	175	6
Visstidsanställda	10	8	-2
Antal årsarbetare			
Tillsvidareanställda	166,7	172,5	5,8
Visstidsanställda	9,3	7,0	-2,3
Sysselsättningsgrad*			
Tillsvidareanställda	99%	99%	0%
*utifrån vad som framgår i anställningsavtalet			
Medelålder			
Tillsvidareanställda	44,8	45,2	0,4
Utförd tid av timavlönade*			
*omräknat till heltidsarbetare	2,7	5,1	2,44
Fyllnad och övertid*			
Fyllnad	0,1	-0,1	-0,1
Övertid	2,5	2,5	0,0
*omräknat till heltidsarbetare			
Personalomsättning*	11,6%	10,4%	-1,2%
*exkluderat pensionsavgångar			

Då samhällsbyggnadsförvaltningen under 2023 gjorde omorganiseringar i flera verksamheter är siffrorna i personalstatistiken inte tillförlitliga på nämndnivå på grund av att systemet inte kan läsa av gamla organisationsstrukturer och jämföra med nuvarande. Ovan tabell visar därför siffror för hela samhällsbyggnadsförvaltningen.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 6 personer på förvaltningen.

Målet att kommunen ska erbjuda heltidstjänster fortsätter och samtliga nyrekryterade medarbetare som har fått tillsvidareanställningar under 2023 har blivit erbjudna tjänster med en sysselsättningsgrad på 100%.

Medelåldern visar på att det är en bra spridning i ålder på medarbetare inom avdelningen.

Förvaltningen har en liten andel tid som utförs av timanställda, men endast en liten del av den tiden utförs på bygg- och miljöavdelningen.

Ingen övertid eller fyllnadstid har utförts på bygg- och miljöavdelningen.

Personalomsättningen har sjunkit markant och hamnade 2023 på godtagbara nivåer, runt 14 %.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under 2023 har ny avdelningschef rekryterats för bygg- och miljöavdelningen. Miljö- och hälsoskydds enheterna har varit fortsatt sammanslagna med en enhetschef för samtliga medarbetare. Nämnd enhetschef slutade under hösten och en omorganisation gjordes vilket resulterade i att två nya chefer behövde rekryteras. Under tiden som rekrytering pågick tillsattes två tillförordnade enhetschefer. Två nya chefer rekryterades i december och tillträder i januari respektive mars 2024.

Sammanlagt har tre tillsvidaretjänster annonserats ut och samtliga tre tjänster är tillsatta. Inom bygg- och miljönämndens verksamheter är det svårt att rekrytera seniora medarbetare, både gällande cheftjänster och expertroller. Inom vissa områden är det även svårt att rekrytera juniora medarbetare.

Arbetsmiljö

Pulsmätningen för bygg- och miljönämndens verksamheter visar en nedgång från kvartal 1 (2,89) till kvartal 4 (2,61) på skalan mellan 1-4. Nämnas ska då att resultatet för kvartal 1 var 2,38 och resultatet för kvartal 3 var 2,49 vilket betyder att det under året har blivit sämre för att sedan trots allt bli stadigt bättre. De parametrar som ligger lägst i mätningen är de som handlar om involvering (2,4) och arbetsbelastning (2,4). Högst ligger förväntningar (3,1). Återkoppling från chef samt öppet klimat är de områden som har ökat mest under året.

Miljöenheterna har ett bättre resultat i slutet av året medan bygglovsenheten hade ett markant sämre resultat. Bygglovsenhetens lägre resultat tros bero på den ekonomiska press som enheten har varit under och en oro hos medarbetarna om vad det kommer att innebära.

Bygglovsenhetens åtgärder i arbetsmiljöarbetet har under året varit att ta fram en färdplan för att tydliggöra uppdraget. Färdplanen har inneburit medarbetarskapsutbildning för samtliga medarbetare och chef, samt flertalet workshops inom ärendeprocessen, service, bemötande och kommunikation. Under hösten/vintern inleddes förhandlingar om att genomföra en omorganisation inom bygglovsenheten för att klara uppdraget framåt utifrån ett färre antal medarbetare. Detta initierades på grund av att inflödet av ärenden avstannat vilket resulterat i lägre intäkter för enheten. Detta har inneburit en oro och en upplevd sämre arbetsmiljö.

Under 2023 har samhällsbyggnadsförvaltningen som helhet fokuserat på organisering, rekrytering av chefer, processer, mål och uppdrag samt kommunikation och kultur för att förbättra arbetsmiljön på förvaltningen, vilket enligt pulsmätningarna har givit resultat. Regelbundna chefsdagar har anordnats där samtliga chefer på förvaltningen träffas. Vid dessa möten har samhällsbyggnadsprocessen tydliggjorts, kommunikation kring förvaltningens kultur och uppdrag samt hur förvaltningen ska uppfattas har diskuterats och jobbats igenom.

Förvaltningen arbetar i linje med de rutiner som finns i kommunen kring systematiskt arbetsmiljöarbete och rehabilitering. Dessa är alla grundläggande förutsättningar för att kunna skapa en god arbetsmiljö.

Arbetsskador och tillbud

Arbetsskador och tillbud	2022	2023	Differens
Arbetsskador	2	3	1
Tillbud	12	9	-3

Under året har bygg- och miljöavdelningen haft 12 rapporterade arbetsskador eller tillbud vilket är två färre än 2022. Fördelningen 2023 är nio tillbud och tre arbetsskador. Nio ärenden är arbetsrelaterade och 50 % av ärendena under perioden är ärenden som rör psykisk överbelastning. Dessa är kopplade till arbetsbelastning på miljösidan samt till omorganisation på bygglovsenheten.

Att antalet arbetsskador och tillbud har minskat beror sannolikt på att verksamheten har färre tillbud och arbetsskador, men det finns alltid en risk att det finns ett mörkertal som inte anmäls. Anmälan av arbetsskador och tillbud uppmuntras därför för att kunna hitta områden för förbättring av arbetsmiljön. Tillbud och arbetsskador hanteras i samarbete med HR och skyddsombud och följs upp i samverkansforum för att hitta rätt åtgärder för att förhindra framtida olyckor.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2022	2023	Differens
Total sjukfrånvaro	7,4%	5,4%	-2,0%
Kvinnor	9,8%	6,2%	-3,6%
Män	5,6%	4,7%	-0,8%
<29 år	7,0%	3,6%	-3,4%
30-49 år	7,6%	5,2%	-2,4%
50 år>	7,3%	6,1%	-1,2%
Dag 1-14	2,8%	2,7%	-0,1%
Dag 15-59	1,0%	0,8%	-0,1%
Dag 59>	3,6%	1,8%	-1,8%

*Avser samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Ovan visas statistik för hela samhällsbyggnadsförvaltningen.

Sjuktalet för bygg- och miljönämnden ligger på 3,2 % vilket innebär att budgetmålet på en total sjukfrånvaro på under 4 % uppnås. Skillnaden i sjukfrånvarotalen för män och kvinnor är inte något som är unikt för förvaltningen, Alingsås kommun eller bygg- och miljöavdelningen utan syns nationellt.

Bilaga 1 - Uppföljning av internkontroll

Internkontrollpunkterna bedöms med följande signaler:

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning

Vad kontrolleras?	Ansvarig och frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
1. Det är inte balans mellan intäkter och utgifter	Enhetschef 2 ggr/år	Uppföljning av redovisade intäkter i Hypergene avseende miljö- och hälsoskyddsområdet.		Intäkterna är lägre än budgeterat men vägs upp av att även personalkostnaderna är lägre. Resultatet för dessa verksamheter är i linje med budget totalt sett.	Ingen åtgärd nödvändig.
2. Vi har inte en god beredskap för att hantera akuta händelser som tex miljö- och hälsoskyddsolyckor.	Enhetschef 2 ggr/år	Genomgång av kontaktlistor och rutiner.		En förbättring i kommunikation mellan miljö- och hälsoskydd och Räddningstjänsten har skett under 2023, men den interna rutinen kommer att ses över först under 2024.	Kontrollera att det finns fungerande kommunikation mellan Räddningstjänsten och miljö- och hälsoskydd. Eventuellt göra ett studiebesök. Översyn av den interna rutinen.
3. Omfattningen av händelsestyrda tillsyn (klagomål) inom miljö- och hälsoskydd överstiger planerad tid i verksamhetsplanen.	Enhetschef 2 ggr/år	Uppföljning av statistik från ärendehanteringssystemet (Ecos).		Den händelsestyrda tillsynen har under 2023 uppgått till 1064 timmar och den planerade tiden i verksamhetsplanen för året var 1440 timmar. Detta innebär att 74% av den planerade tiden har använts och den händelsestyrda tillsynen har således hållit sig inom helårsplanen.	Ingen åtgärd nödvändig.
4. Verksamhetssystem för handläggning inom bygglov utvecklas inte i den takt som verksamheten behöver för att effektivisera arbetet.	Enhetschef 2 ggr/år	Hur många av planerade funktioner som införs under året.		Nya digitala funktioner har genomförts och implementerats i enlighet med lagd planering.	Ingen åtgärd nödvändig.
5. Handläggningen av ärenden uppfyller inte lagstadgade tider.	Enhetschef 2 ggr/år	Stickprover inom de utvalda verksamhetsområdena (inom miljö- och hälsoskydd). Kontroll sker på 10% inom varje verksamhetsområde.		Målsättningen är att alla ärenden ska handläggas inom rätt tid. Idag ligger genomsnittet vid genomförd stickprovskontroll på cirka 83% inom rätt tid, vilket ändå är ett värde som antyder att handläggningen inom miljöskydd håller sig inom rimliga tider.	Ingen åtgärd nödvändig.

Vad kontrolleras?	Ansvarig och frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
6. Våra beslut och skrivelser är inte lätta att förstå.	Enhetschef 2 ggr/år	Genomsnittligt index i svaren i Insiktsmätning på frågan "Hur nöjd var du med vår skriftliga information (beslut och övrig information om ditt ärende)?" för områdena: 1. Miljö, livsmedel och servering (>80) 2. Bygglov (>60)		Index är 77 på miljö- och hälsoskydd, vilket innebär att målvärdet inte har uppnåtts. Det är en liten förändring sedan förra året (78,3) och resultatet är fortfarande bra, men det är fortfarande en liten bit kvar till målvärdet att överstiga 80. Ett värde på 77 får ändå ses som högt. Inom bygglov har index ökat från 55 vid slutet av 2022 till 71 vid slutet av 2023. Arbete har skett med att analysera skrivna rapporter och beslut och det bedöms ha lett till att texterna har gjorts mer tillgängliga för medborgarna.	Inom miljö- och hälsa ska en gemensam diskussion genomföras om hur man ytterligare kan utveckla användningen av klarspråk i beslut och kontrollrapporter. Inom bygglov försätter förbättringsarbetet inom området.
7. Vi har inte en attraktiv arbetsplats där personalen stannar.	Enhetschef 2 ggr/år	Beräkning av personalomsättning, andel i procent av totalt antal anställda inom enheterna för miljö- och hälsoskydd respektive bygglov. Uppföljning av andel i procent samt antal sökande som uppfyller grundläggande krav för utannonserade tjänster i förhållande till totalt antal sökande.		Tre tillsvidareanställda* har slutat på miljö- och hälsoskydd och en på bygglovsenheten under året, vilket ger en personalomsättning på 12% på miljö- och hälsoskydd respektive 6% på bygglov. Cirka 29% av de sökande till miljö och hälsoskydd uppfyller grundläggande krav. Noterbart är att personer med både rätt utbildning och erfarenhet inom området är få. Dock rapporterar många kommuner samma problem. *Chefstjänster ej inräknade.	Flera olika åtgärder planeras inför 2024, och detta är ett förvaltningsövergripande arbete som sker tillsammans med HR-partner.
8. Det finns inte ett bra stöd till personalen vid situationer då verbalt eller fysiskt hot förekommer.	Enhetschef Årsbokslut	Enkätundersökning där frågor ställs om medarbetarnas upplevelse av det stöd de fått.		Avdelningen har ett flertal hot-/våld-situationer varje månad. Myndighetsområdena får således ses som relativt utsatta i denna bemärkelse. Utifrån resultat av enkätundersökningen upplever merparten av personalen att man fått bra stöd av kollega och/eller chef. Avdelningen jobbar aktivt med rutinen kring hot och våld.	Forsätta arbetet på samma sätt som idag.

Bilaga 2 - Uppföljning av privata utförare

Berört avtal	Vad har följts upp? T.ex. vilka mål, krav, riktlinjer, lagstiftning	Har lev. i huvudsak uppfyllt väsentliga mål och krav? (Ja/Nej)	Om Nej, vilka brister har iakttagits?	Hur påverkar bristerna nämndens verksamhet? T.ex. måluppfyllelse, ej uppfyllda lagkrav, ekonomi	Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagna brister?
Konsultstöd handläggning av bygglov	Kvalitetskrav enl. avtal.	Ja, men pga rådande lågkonjunktur har avtalet endast behövt användas vid tre tillfällen i början av 2023.	-	-	-